

**Науковий вісник Львівського національного університету  
ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.  
Серія: Економічні науки**

**Scientific Messenger of Lviv National University  
of Veterinary Medicine and Biotechnologies.  
Series: Economical Sciences**

ISSN 2519-2701 print

<https://nvlvet.com.ua/index.php/economy>

doi: 10.32718/nvlvet-e10301

UDC 631.11:658.589

## **Peculiarities of investment and innovation potential in the assessment of the development of agribusiness enterprises**

**Yu. Zalevskiy, R. Myniv**

*Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv, Lviv, Ukraine*

### *Article info*

*Received 08.01.2024*

*Received in revised form*

*12.02.2024*

*Accepted 13.02.2024*

*Stepan Gzhytskyi National  
University of Veterinary Medicine  
and Biotechnologies Lviv,  
Pekarska Str., 50, Lviv,  
79010, Ukraine.  
E-mail: [myniv@ukr.net](mailto:myniv@ukr.net)*

**Zalevskiy, Yu., & Myniv, R. (2024). Peculiarities of investment and innovation potential in the assessment of the development of agribusiness enterprises. Scientific Messenger of Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Economical Sciences, 26(103), 3–10. doi: 10.32718/nvlvet-e10301**

Three main criteria of investment-innovation potential of agricultural sector enterprises are identified: investment-innovation potential is a set of resources necessary for investment-innovation activities; investment and innovation potential is primarily related to the possibility and conditions (both internal and external) of using resources; investment and innovation potential should be aimed at the optimal use of investment and innovation resources to ensure the effective operation of this development subject. This allows for the identification of resource, organizational, economic and performance components that are key components of investment and innovation opportunities. A step-by-subject characterization of the investment-innovation potential of agro-industrial complex enterprises and a methodology for assessing the investment-innovation potential have been developed, which allows to qualitatively assess the investment-innovation potential of agricultural and processing enterprises (including special groups of indicators that take into account the specifics of their activities) and evaluate and compare them among themselves. It is proved that the inactivity of agricultural commodity producers in mastering the achievements of science and technology is due to the lack of a developed intermediate connection between science and production, which provides the most complete information about the modern achievements of science and technology to producers of raw materials. According to the results of the conducted research, it was established that at the current stage of development in domestic agriculture, the main subjects of innovative infrastructure can become agricultural technology parks and information and consulting centers, which are part of a single information and consulting service. Considering the peculiarities of the domestic agro-industrial complex, it is considered most expedient to create an agro-technological park in the form of a non-commercial partnership, which will contribute to the integration of multifaceted resources. organizations, mainly highly efficient agricultural commodity producers and educational establishments of higher education institutions, capable of carrying out innovative activities to achieve a common goal - innovative development of the agrarian sector of the economy. Agrotechnoparks should be created based on the product base, that is, their activities should be aimed at innovative development of agricultural production and the development of certain types of products. Agrotechnopark can be considered as a set of administrative, production, educational, research and marketing divisions.

**Keywords:** investment and innovation potential, agro-industrial complex enterprises, assessment methodology.

## **Особливості інвестиційно-інноваційного потенціалу в оцінці розвитку підприємств АПК**

**Ю. О. Залевський, Р. М. Минів**

*Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького,  
м. Львів, Україна*

Виділено три основні критерії інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств аграрного сектору: інвестиційно-інноваційний потенціал – сукупність ресурсів, необхідних для здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності; інвестиційно-інноваційний потенціал насамперед пов'язаний з можливістю та умовами (як внутрішніми, так і зовнішніми) використання ресурсів; інвестиційно-інноваційний потенціал має бути спрямований на оптимальне використання інвестиційно-інноваційних ресурсів для забезпечення ефективної діяльності даного суб'єкта розвитку. Це дозволяє ідентифікувати ресурсні, організаційні, економічні та результативні компоненти, які є ключовими компонентами інвестиційних та інноваційних можливостей. Розроблено поетапну по-суб'єктну характеристику інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК та методик оцінки інвестиційно-інноваційного потенціалу, яка дозволяє якісно оцінювати інвестиційно-інноваційний потенціал аграрних і переробних підприємств (включаючи спеціальні групи показників, що враховують специфіку їх діяльності) та оцінювати й порівнювати їх між собою. Доведено, що бездіяльність сільськогосподарських товаровиробників в освоєнні досягнень науки і техніки зумовлена відсутністю розвинутого проміжного зв'язку між наукою та виробництвом, який дає найбільш повну інформацію про сучасні досягнення науки і техніки виробникам сировини. За результатами проведених досліджень встановлено, що на сучасному етапі розвитку у вітчизняному сільському господарстві основними суб'єктами інноваційної інфраструктури можуть стати агротехнопарки та інформаційно-консультаційні центри, що входять до єдиної інформаційно-консультаційної служби. Враховуючи особливості вітчизняного агропромислового комплексу, вважається найбільш доцільним створення агротехнологічного парку у формі некомерційного партнерства, яке сприятиме інтеграції ресурсів різнопланових організацій, головним чином високоефективних аграрних товаровиробників та навчальних господарств закладів вищої освіти, здатних здійснювати інноваційну діяльність для досягнення спільної мети – інноваційний розвиток аграрного сектору економіки. Агротехнопарки мають створюватися за продуктовою базою, тобто їх діяльність має бути спрямована на інноваційний розвиток сільськогосподарського виробництва та розвиток окремих видів продукції. Агротехнопарк можна розглядати як сукупність управлінських, виробничих, освітніх, науково-дослідних і маркетингових підрозділів.

**Ключові слова:** інвестиційно-інноваційний потенціал, підприємства АПК, методика оцінки.

## Вступ

В сучасних умовах підвищення конкурентоспроможності та стійкості розвитку аграрної галузі в цілому та окремих товаровиробників зокрема визначається особливостями здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності. Її ефективність безпосередньо залежить від наявного інвестиційно-інноваційного потенціалу, розвиток якого, у свою чергу, починається з етапу генерації ідеї та закінчується масовим впровадженням інновації в реальних умовах.

Інвестиційно-інноваційний потенціал органічно входить до загального потенціалу підприємства, можна сказати, що в кожному із елементів загального потенціалу є інноваційна складова. Особливу роль процесі реалізації інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК займає інфраструктурне забезпечення інноваційної діяльності, тобто сукупність як власних структурних підрозділів, здійснюють розробку інновацій, залучення інвесторів для їх впровадження та інші функції з реалізації інноваційного потенціалу, а також об'єкти інноваційної інфраструктури національної інноваційної системи, покликані сприяти розвитку інновацій на вітчизняних підприємствах. До них можна віднести центри трансферу технологій, технопарки, центри кластерного розвитку, венчурні фонди тощо.

Стан інвестиційно-інноваційного потенціалу залежить від наявності, величини та якості цих ресурсів, від впливу факторів зовнішнього середовища, тобто від інвестиційного та інноваційного клімату, а також від внутрішнього середовища підприємства, що сприяє або, навпаки, перешкоджає генерації нових ідей та впровадження їх у практику діяльності підприємства. У зв'язку з цим важливо цілеспрямовано формувати таку корпоративну культуру, яка передбачатиме високий ступінь ініціативності працівників та готовність керівника та колективу організації до діяльності з розробки та впровадження інновацій та, відповідно,

сприяти реалізації інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємства.

Одним із найважливіших елементів системи формування та використання інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств агропромислового комплексу є його достовірна оцінка, результати якої визначають якість прийнятих організаціями управлінських рішень щодо подальшого інвестиційно-інноваційного розвитку. Слід зазначити, що загальновизнаного підходу у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі поки не запропоновано. Крім того, більшість авторів досліджують інвестиційні та інноваційні можливості окремо. Дослідникам бракує спільного розуміння природи та структури, що лежить в основі оцінювання.

Проблемам інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств АПК присвячено ряд публікацій вчених-економістів. В. Р. Волощук у своїх працях досліджує інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств АПК та проблеми інвестування їх інноваційного розвитку (Voloshchuk, 2020). Б. М. Гнатківський ідентифікував інноваційно-інвестиційний потенціал суб'єктів агробізнесу (Hnatkivskyi, 2021). В дослідженнях С. В. Качули приділено увагу проектному фінансуванню інноваційно-інвестиційної діяльності аграрних підприємств (Kachula, 2023). Малиш І. А. досліджує особливості інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств аграрного сектору (Malish, 2019). У своїх наукових працях Т. В. Мойса висвітлює особливості формування інноваційного потенціалу підприємства в сучасних умовах розвитку (Moysa, 2023). Відзначаючи великий внесок вчених-економістів до вирішення проблем інвестиційно-інноваційного діяльності агропромислового комплексу слід зауважити, що недостатньо досліджено особливості інвестиційно-інноваційного розвитку підприємств АПК та методологічного підходу їх оцінки.

Не зважаючи на наявність великої кількості наукових досліджень та напрацювань з питань дослідження інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК, даний аспект, в силу постійного

динамічного розвитку, потребує більш повного вивчення.

*Метою статті* є дослідження аспектів інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК та методологічних підходів їх оцінки.

### Матеріали та методи дослідження

Теоретичною та методологічною основою досліджень стали праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, у яких розглянуто сучасні наукові погляди щодо дослідження аспектів інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК, а також праці провідних аналітиків, присвячені проблемам і методології її оцінки.

Для вивчення проблематики та пошуку шляхів її розв'язання використано загальні наукові методи абстрагування, аналізу та синтезу, монографічний – при висвітленні поглядів учених на досліджувані в роботі проблеми, метод дедукції – при формуванні авторських рекомендацій. Для здійснення якісного аналізу динамічних економічних процесів застосовано кількісні методи економічної статистики, порівняння, табличного і графічного моделювання.

### Результати та їх обговорення

На сучасному етапі розвитку стабільність і конкурентоспроможність функціонування суб'єктів господарювання агропромислового комплексу значною мірою зумовлюються підвищенням їх інноваційної активності, що реально потребує відповідної інвестиційної підтримки. Найважливішою умовою прояву інвестиційно-інноваційної діяльності в аграрному виробництві є здатність до інвестування та інноваційної діяльності, що зумовлює зростання конкурентоспроможності з урахуванням досягнення стратегічних цілей розвитку.

Діалектика взаємодії інноваційного потенціалу та інвестиційного потенціалу полягає в реалізації інвестиційного потенціалу, при чому вона здатна забезпечувати перехід від потенціалу економічного зростання до інтенсивного типу економічного розвитку господарюючих суб'єктів лише за умов залучення та запровадження інноваційного потенціалу. Також, інноваційні процеси, генерування інновацій, трансфери інновацій є економічно обґрунтованими та можливими лише за наявних інвестиційних ресурсів (Goryashchenko et al., 2021).

Інноваційно-інвестиційна система АПК – це комплексна взаємодія суб'єктів, відповідних інститутів, об'єктів інноваційної та фінансової інфраструктури, які сприяють розробці, поширенню та впровадженню інновацій в агропромисловому виробництві. У результаті взаємодії зазначених суб'єктів та інститутів відбуваються процеси генерування та дифузії інновацій в аграрній сфері, технологічне оновлення основних фондів сільськогосподарських підприємств, під-

вищення якості продукції, формування конкурентоспроможного АПК (Kosach, 2022).

На думку А. І. Малиш інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств аграрного сектору являє собою ряд процесів, які враховують особливості ведення сільськогосподарської діяльності направлених на вдосконалення чи оптимізацію вже існуючої виробничої або управлінської структури, чи на введення проекту направлено на диверсифікацію основної діяльності господарства (Malish, 2019).

Опрацювавши визначення вітчизняних науковців визначення досліджуваної економічної категорії нами виділено три основні критерії:

- інвестиційно-інноваційний потенціал – сукупність ресурсів, необхідних для здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності;
- інвестиційно-інноваційний потенціал насамперед пов'язаний з можливістю та умовами (як внутрішніми, так і зовнішніми) використання ресурсів;
- інвестиційно-інноваційний потенціал має бути спрямований на оптимальне використання інвестиційно-інноваційних ресурсів для забезпечення ефективної діяльності даного суб'єкта розвитку.

Це дозволяє нам ідентифікувати ресурсні, організаційні, економічні та результативні компоненти, які є ключовими компонентами інвестиційних та інноваційних можливостей.

Ключовою в даному випадку є ресурсна складова, тобто наявність відповідних видів ресурсів і ступінь можливості впровадження інновацій. В основному інвестиції здійснюються в ресурсні компоненти для інноваційної діяльності та модернізації.

Організаційно-економічна складова спрямована на забезпечення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності агропромислового комплексу і являє собою організацію та механізм, що визначає здатність сільськогосподарських підприємств залучати інвестиції в розвиток інновацій на основі принципу комерційної ефективності.

Виробнича складова, як правило, відображає кінцеві результати інвестиційно-інноваційного потенціалу бізнес-одиниць у реальних факторах та умовах діяльності.

Таким чином, в основі розвитку підприємств агропромислового комплексу лежать певні складові ресурсів, їх кількість і якість, а також виробничо-економічні відносини. Їх реальність свідчить про підготовленість і готовність товаровиробників до інноваційного розвитку, а також здатність досягати певних результатів. визначає можливості для інвестицій та інновацій.

Під економічною складовою пропонується розуміти економічні одиниці підприємств агропромислового комплексу, що об'єднують два типи взаємопов'язаних потенціалів у рамках інвестиційної та інноваційної спроможності, містять три основні критерії та структурно демонструють два основні ієрархічні рівні (рис. 1).



**Рис. 1.** Сутність, основні критерії та рівні інвестиційно-інноваційного потенціалу суб'єкта господарювання АПК

Джерело: власні дослідження

**Таблиця 2**

Характеристика інвестиційно-інноваційного потенціалу агропромислового виробництва

| Етап діяльності                 | Коротка характеристика етапу                                                                                                         | Основні суб'єкти                                                                                                                                                      |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Науково-дослідна діяльність     | Отримання нових ідей на основі фундаментальних та прикладних досліджень через авансування відповідних інвестицій                     | Науково-дослідні і дослідно-конструкторські організації, університети, науково-дослідні інститути, конструкторські бюро, тощо                                         |
| Розробка                        | Створення нових взірців продукції, послуг, технологічних процесів з інвестуванням в розробку інноваційного об'єкту                   | Науково-дослідні і дослідно-конструкторські організації                                                                                                               |
| Новація                         | Застосування інновацій в дослідному виробництві, тобто апробація інноваційного потенціалу                                            | Впроваджувальні організації науково-дослідної сфери, дослідно-виробничі підприємства, навчально-виробничі господарства, селекційні центри, племенні господарства тощо |
| Масове виробництво і реалізація | Просування інновацій на ринок, тобто реалізація інвестиційно-інноваційного потенціалу                                                | Організації АПК, дослідно-виробничі і навчально-виробничі господарства тощо                                                                                           |
| Використання                    | Задоволення конкретних запитів і потреб споживачів інноваційної продукції (послуг) та розвиток інвестиційно-інноваційного потенціалу | Організації АПК, селянські (фермерські) господарства та господарства населення                                                                                        |
| Розповсюдження                  | Адаптація інновацій до можливостей і потреб інших галузей, тобто дифузія інвестиційно-інноваційного потенціалу                       | Науково-дослідні інститути, ЗВО, конструкторські бюро тощо                                                                                                            |

Джерело: власні дослідження

У процесі формування та використання інвестиційно-інноваційного потенціалу господарюючих одиниць агропромислового комплексу використовуються відповідні базові ресурси для забезпечення здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності. На стадіях «Дослідження та розробки» та «Створення», які є осно-

вою інноваційного процесу, знаходяться основні елементи інтелектуальних, кадрових та інформаційних ресурсів. На етапі «Новація» забезпечення перетворення знань в інновації – це перш за все застосування організаційних, адміністративних та інфраструктурних ресурсів. На етапах «Масове виробництво та реалізація» – це використання фінансових, трудових, природних, інформаційних, технологічних, структурних, соціальних, економічних ресурсів.

лізація» і «Використання» відбувається генерування інноваційного процесу, що обумовлено його функціональним змістом і забезпечується організаційно-управлінськими, матеріально-технічними, фінансово-інвестиційними та іншими елементами ресурсної бази АПК. На етапі «Поширення» за допомогою дифузії інвестиційно-інноваційного потенціалу задіяні головним чином інформаційні, організаційно-управлінські, фінансово-інвестиційні ресурси. На основі вищенаведеного нами розроблено поетапну посуб'єктну характеристику інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК (табл. 2).

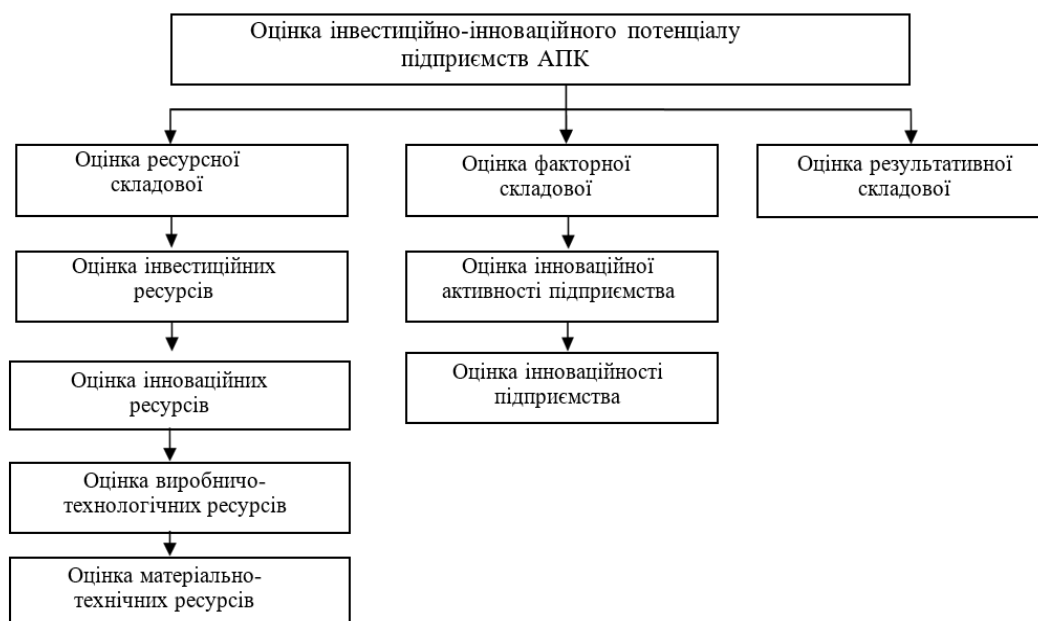
Одним із найважливіших елементів системи формування та використання інвестиційно-інноваційного потенціалу агропромислового комплексу є його достовірна оцінка, від якої залежить якість прийняття управлінських рішень організаціями щодо подальшого розвитку.

Оцінювання ефективності інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств відіграє найважливішу роль при обґрунтуванні і виборі можливих об'єктів інвестування. Наскільки об'єктивно проведена ця оцінка, залежать прийняття вірного інвестиційного рішення, терміни повернення вкладених інвестицій, розвиток фірми, галузі, регіону, суспільства.

Обмеженість бюджетних ресурсів і відмова від політики централізованого фінансування розвитку визначають пошук альтернативних шляхів активізації інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств та залучення інвестиційних ресурсів (Moysa, 2023).

Методологічні підходи до оцінки інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК випливають з концептуальної моделі формування його структури, представленої у вигляді взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих його складових: ресурсної, факторної та результативної. Ресурсна складова досліджуваного потенціалу є базою його формування, факторна – відображає можливості і найбільш комфортні умови ефективної інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства. Результативна складова характеризує досягнуті кінцеві результати використання наявних ресурсних можливостей при реально сформованій сукупності факторів та умов їх використання.

Враховуючи основні складові, а також вихідну інформаційну базу, яку на сьогоднішній день може запропонувати офіційна статистика, оцінка інноваційного потенціалу здійснюватиметься за алгоритмом, представленому на [рисунку 2](#).



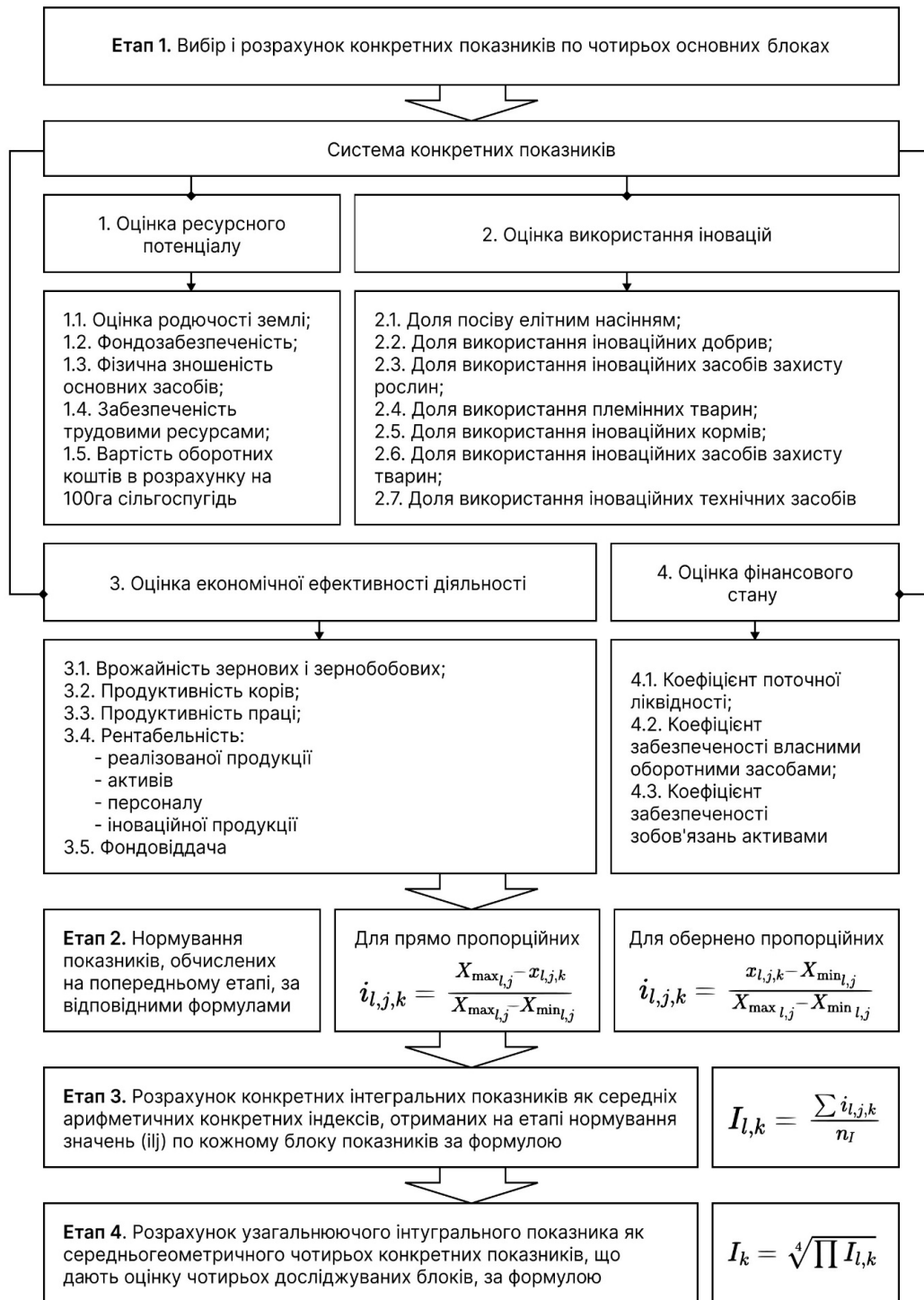
**Рис. 2.** Алгоритм оцінки інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК

Джерело: власні дослідження

Під час нашого дослідження розроблено методику оцінки інвестиційно-інноваційного потенціалу, яка включає чотири етапи (рис. 3). Розроблена методика дозволяє якісно оцінювати інвестиційно-інноваційний потенціал аграрних і переробних підприємств (включаючи спеціальні групи показників, що враховують специфіку їх діяльності) та оцінювати й порівнювати їх між собою.

Достовірна оцінка інвестиційно-інноваційного потенціалу сприяє впровадженню обґрунтованих, своєчасних та якісних управлінських рішень, спрямованих на його ефективне формування та використання в

сільськогосподарському виробництві. Розвиток інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємств агропромислового комплексу, підвищення ефективності його використання, у свою чергу, значною мірою залежить від економічних заходів регулювання, зокрема техніко-технологічних інновацій, які системно впливають на розвиток аграрної економіки. Як свідчать дослідження, на сучасному етапі існує низка проблем розвитку та використання інноваційно-інвестиційного потенціалу агропромислового комплексу. Визначили основний напрямок розвитку з урахуванням відповідної інфраструктури (табл. 3).



**Рис. 3.** Методика оцінки інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК

Джерело: власні дослідження

Розвиток інвестиційно-інноваційного потенціалу потребує широкого використання в сільськогосподарському виробництві великої кількості наукових розробок, апробованих в експериментальних умовах. Це потребує розробки та впровадження конкретних заходів на основі виявлення факторів, що обмежують здійснення інвестиційної та інноваційної діяльності. Дослідження показують, що бездіяльність сільськогосподарських товаровиробників в освоєнні досягнень науки і техніки зумовлена відсутністю розвинутого

проміжного зв'язку між наукою та виробництвом, який дає найбільш повну інформацію про сучасні досягнення науки і техніки виробникам сировини.

За результатами проведених досліджень встановлено, що на сучасному етапі розвитку у вітчизняному сільському господарстві основними суб'єктами інноваційної інфраструктури можуть стати агротехнопарки та інформаційно-консультаційні центри, що входять до єдиної інформаційно-консультаційної служби (рис. 4).

**Таблиця 3**  
Основні проблеми формування та використання інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК

| Проблеми                                                                                                                                                                         | Напрями нівелювання та інституційне середовище                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Тривалість процесу застосування результатів НДДКР у виробництві                                                                                                                  | Розвиток інноваційної інфраструктури для активізації інвестиційних та інноваційних процесів у країні, регіоні, галузі.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Труднощі фінансування впровадження інноваційних технологій                                                                                                                       | Розвиток фінансово-кредитних інститутів, державна підтримка інвестицій для інноваційного розвитку агропромислового комплексу з урахуванням необхідності забезпечення продовольчої безпеки країни.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Недостатнє стимулювання інвестицій та інноваційної діяльності в агропромисловому комплексі                                                                                       | Мотивація сільськогосподарських підприємств до впровадження інновацій у розвитку інституційної наукової сфери та законодавства, напрями вдосконалення механізму стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності агропромислового комплексу, розвиток інноваційної інфраструктури.                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Недостатня забезпеченість кваліфікованими кадрами. Умови для інноваційних перетворень                                                                                            | Підготовка залучених висококваліфікованих кадрів по всьому ланцюжку доданої вартості, в освітніх середніх спеціальних, вищих, додаткових закладах, підготовка, перепідготовка та безперервна освіта персоналу агропромислового комплексу.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Підвищений ризик, здійснення інвестиційної та інноваційної діяльності в агропромисловому комплексі, в тому числі в сільському господарстві, що працює з урахуванням особливостей | Розробка методології державних гарантій зниження комерційних ризиків при впровадженні інновацій у виробництво, створення комплексної ефективної системи інноваційного страхування ризиків державних і приватних агентів, що особливо важливо в реалізації для суб'єктів публічного підприємництва повністю або частково профінансовані інноваційні проекти за рахунок бюджетних коштів; аналіз ринку, вивчення потенційного платоспроможного попиту, активізація діяльності з проведення маркетингових досліджень, розвиток центру передачі технології. |

Джерело: власні дослідження



**Рис. 4.** Взаємодія зовнішнього середовища та інноваційної інфраструктури на ефективність формування та використання інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК

Джерело: власні дослідження

Враховуючи особливості вітчизняного агропромислового комплексу, вважаємо найбільш доцільним створення агротехнологічного парку у формі некомерційного партнерства, яке сприятиме інтеграції ресурсів різнопланових організацій, головним чином високоефективних аграрних товаровиробників та навчальних господарств закладів вищої освіти, здатних здійснювати інноваційну діяльність для досягнення спільної мети – інноваційний розвиток аграрного сектору економіки. Агротехнопарки мають створюватися за продуктовою базою, тобто їх діяльність має бути спрямована на інноваційний розвиток сільськогоспо-

дарського виробництва та розвиток окремих видів продукції.

Залучення в агротехнічні парки організацій, що виробляють і переробляють сільськогосподарську продукцію, забезпечує високу рентабельність виробництва за рахунок збереження і розподілу доданої вартості в межах агротехнічного парку. Оскільки потенційні учасники агротехнологічного парку вже займаються виробничою діяльністю, створення агротехнологічного парку в такому вигляді не потребує значних фінансових чи інших ресурсів. Це об'єднання сприяє тісній інтеграції промисловості, науки та освіти. Агротехнопарк можна розглядати як сукупність управлінських, виробничих, освітніх, науково-дослідних і маркетингових підрозділів.

Крім того, в рамках агротехнопарку варто створювати банк інновацій, що включатиме інформацію про існуючі інновації, порядок їх впровадження, а також про їх практичне застосування членами агротехнопарку. Відомості з банку інновацій надаватимуться стороннім організаціям на платній основі.

Метою інформаційно-консультаційних центрів як суб'єктів інноваційної інфраструктури є розширення доступу сільськогосподарських товаровиробників до інформації, пов'язаної з сучасними науково-технічними досягненнями та інноваційними методами виробництва, що сприяють підвищенню ефективності сільськогосподарського виробництва та якості життя сільського населення.

Сільськогосподарська інформаційно-консультаційна система покликана знизити розрив між наукою та практикою за допомогою вивчення потреб аграрних товарів виробників у наукових дослідженнях. Результатом цього має стати формування замовлень на виконання науковими організаціями прикладних досліджень, підвищиться роль інформаційно-консультаційної системи у процесі освоєння інновацій, зміниться ставлення сільськогосподарських виробників до впровадження інновацій.

При впровадженні інновацій в агротехнопарках чи високорезультативних сільськогосподарських організаціях фахівці інформаційно-консультаційних центрів повинні місце реалізації перетворити на демонстраційний об'єкт для інших товаровиробників. Це матиме позитивний ефект з наступних причин. По-перше, зазначений об'єкт знаходиться ближче до потенційних споживачів інновацій. По-друге, інновація, що використовується, сприйматиметься ними як місцева, внаслідок чого викличе більше довіри до наданих результатів порівняно з досвідченим (експериментальним) виробництвом. У результаті підвищиться роль інформаційно-консультаційної системи у процесі освоєння інновацій, зміниться ставлення сільськогосподарських виробників до впровадження інновацій.

### Висновки

Інвестиційно-інноваційний потенціал економічної системи – найважливіший індикатор її інвестиційної привабливості, комплексна та системна оцінка якого дозволяє адекватно позначити поточний стан системи та визначити основні тенденції її розвитку, що створює необхідні передумови та умови для ефективного управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємств АПК. Розроблена поетапна по-суб'єктна характеристика інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств АПК та методика оцінки інвестиційно-інноваційного потенціалу дозволить якісно оцінювати інвестиційно-інноваційний потенціал аграрних і переробних підприємств (включаючи спеціальні групи показників, що враховують специфіку їх діяльності) та оцінювати й порівнювати їх між собою. На сучасному етапі розвитку у вітчизняному сільському господарстві основними суб'єктами інноваційної інфраструктури можуть стати агротехнопарки та інформаційно-консультаційні центри, що входять до єдиної інформаційно-консультаційної служби.

*Перспективи подальших досліджень* полягають в розробці конкретних рекомендацій щодо управління інвестиційною та інноваційною активністю та її стимулювання як на окремих підприємствах АПК, і у галузі загалом.

### References

- Goryashchenko, Y., Bokova, Y., & Kuleshova, A. (2021). Factors influencing the development of innovation and investment activities of small businesses. *Young Scientist*, 4(92), 297–302. DOI: 10.32839/2304-5809/2021-4-92-64.
- Hnativskyi, B. (2021). Identification of innovation and investment potential of agricultural entities. *Ukrainian journal of applied economics and technology*, 6(3), 281–287. DOI: 10.36887/2415-8453-2021-3-38.
- Kachula, S. (2023). *Proektni finansuvannia innovatsiino-investytsiinoi diialnosti ahrarykh pidpriemstv*. Innovation management strategies in the modern economy: proceedings of the International scientific and practical conference. Eastern European Center for Scientific Research Europe, 89–92. URL: <http://surl.li/tmqcr> (data zvernennia: 07.03.2024) (in Ukrainian).
- Kosach, I. (2022). Innovation and investment system of aic: conceptual basis. *Problems and Prospects of Economics and Management*, 4(28), 217–226. DOI: 10.25140/2411-5215-2021-4(28)-217-226.
- Malish, I. (2019). Features of investment and innovation activities of agricultural enterprises. *Visnyk KhNAU, Seriya: Ekonomichni nauky*, 1(4), 234–243. DOI: 10.31359/2312-3427-2019-4-1-234.
- Moya, T. (2023). Features of the Formation of the Innovative Potential of an Enterprise in the Modern Conditions of Development. *Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management*, (7). DOI:10.54929/2786-5738-2023-7-04-05.
- Myniv, R. (2019). Methodical approaches to the assessment of investment attractiveness of agricultural enterprises. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series Economical Sciences*, 21(93), 63–69. DOI:10.32718/nvlvet-e9313.
- Voloshchuk, V. (2020). *Investytsiine zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv APK: monohrafiia*. Zhytomyr : Vydavnytstvo ZhNAEU, 392. (in Ukrainian).